
Компаратори

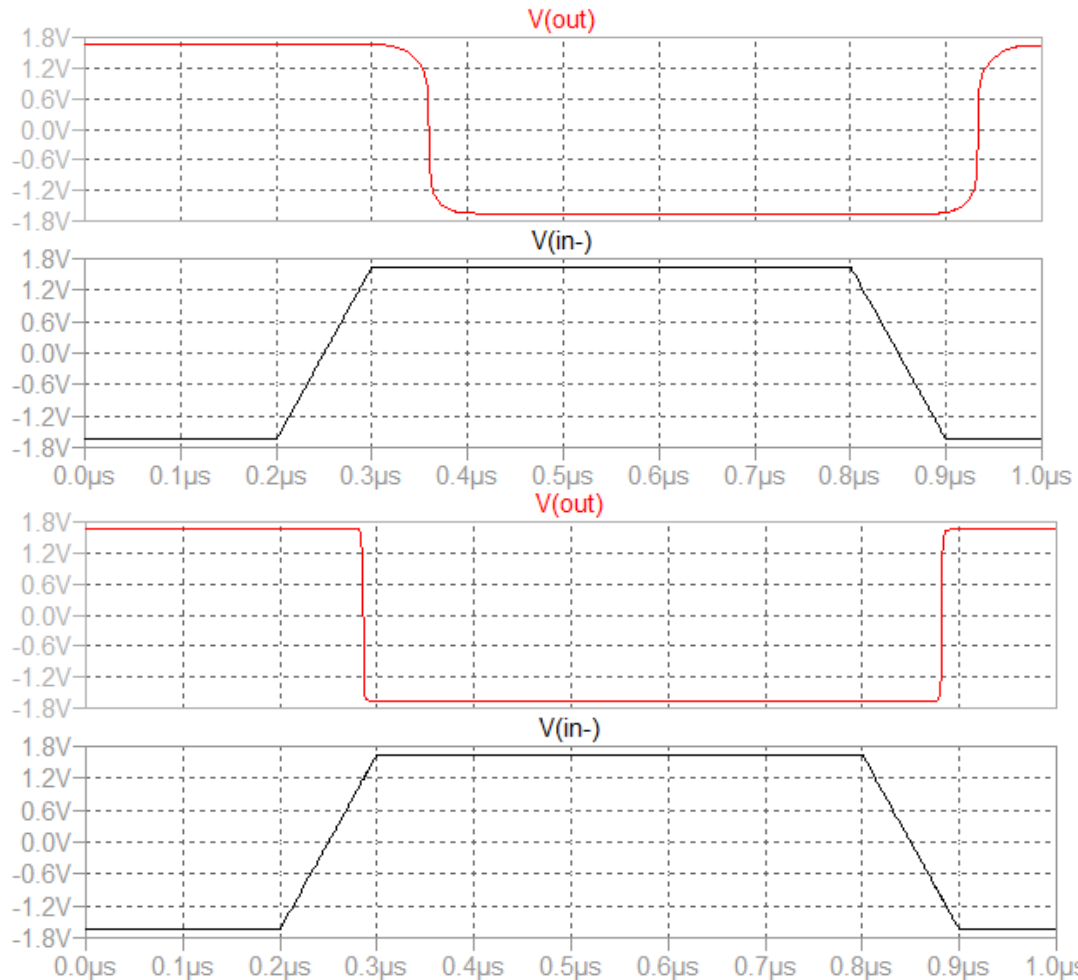
Проектиране на аналогови интегрални схеми

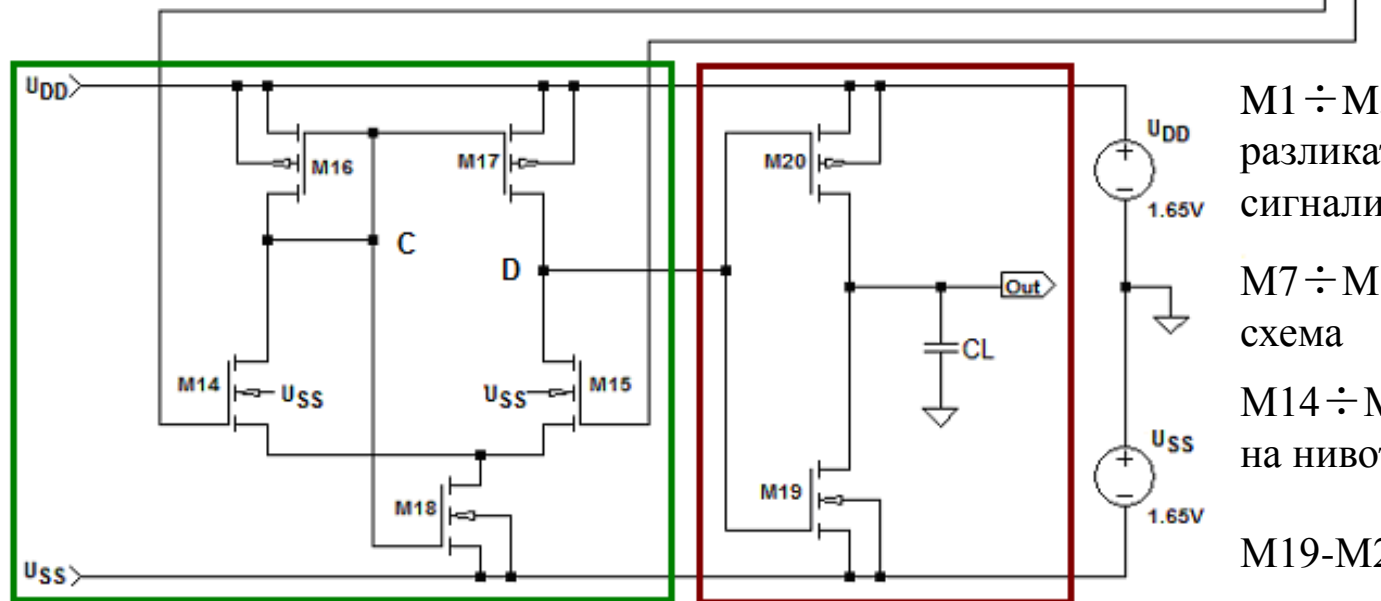
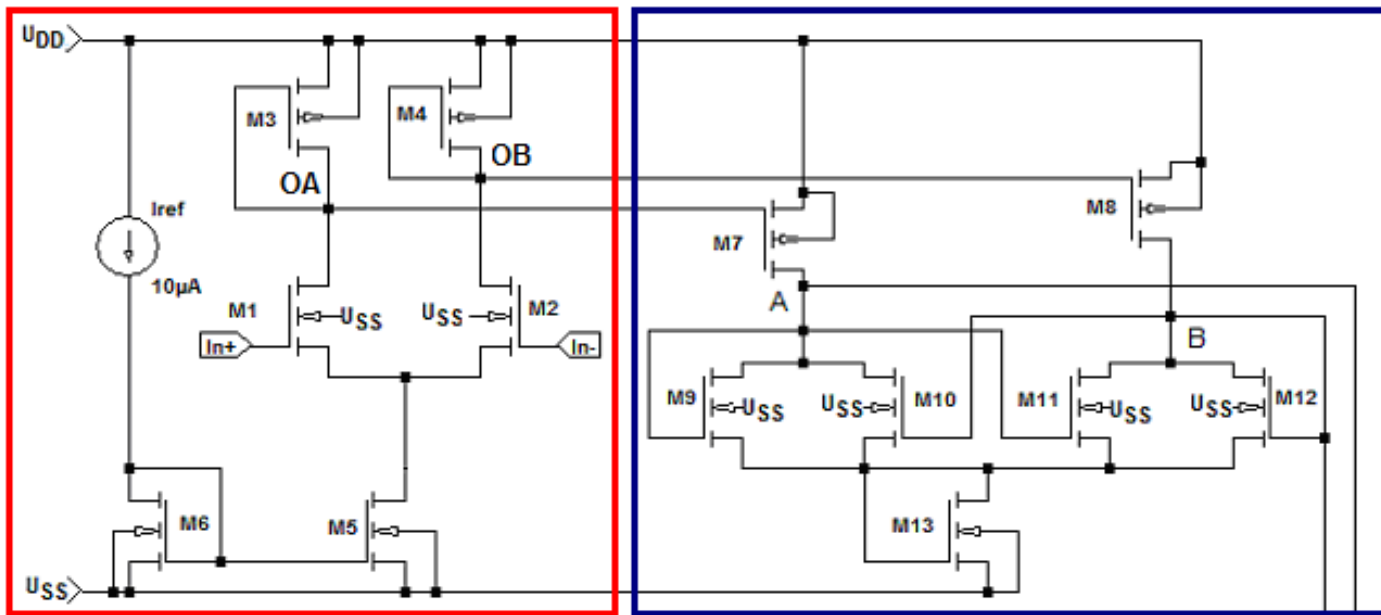
Емил Д. Манолов, edm@tu-sofia.bg

кат. “Електронна техника”, Технически университет - София

ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ

- Висока скорост на нарастване на изходния сигнал;
- Минимално закъснение на изходния сигнал

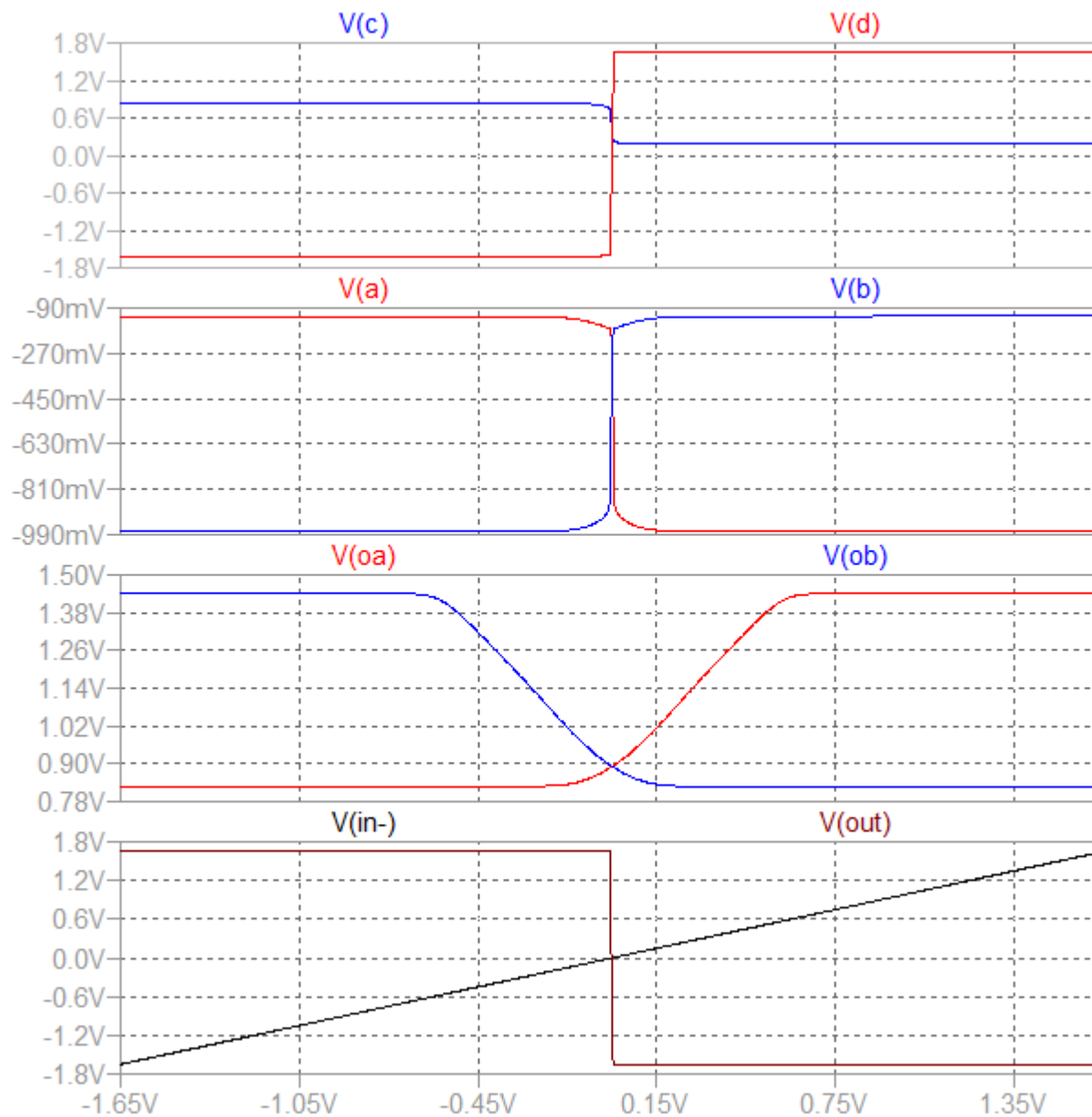

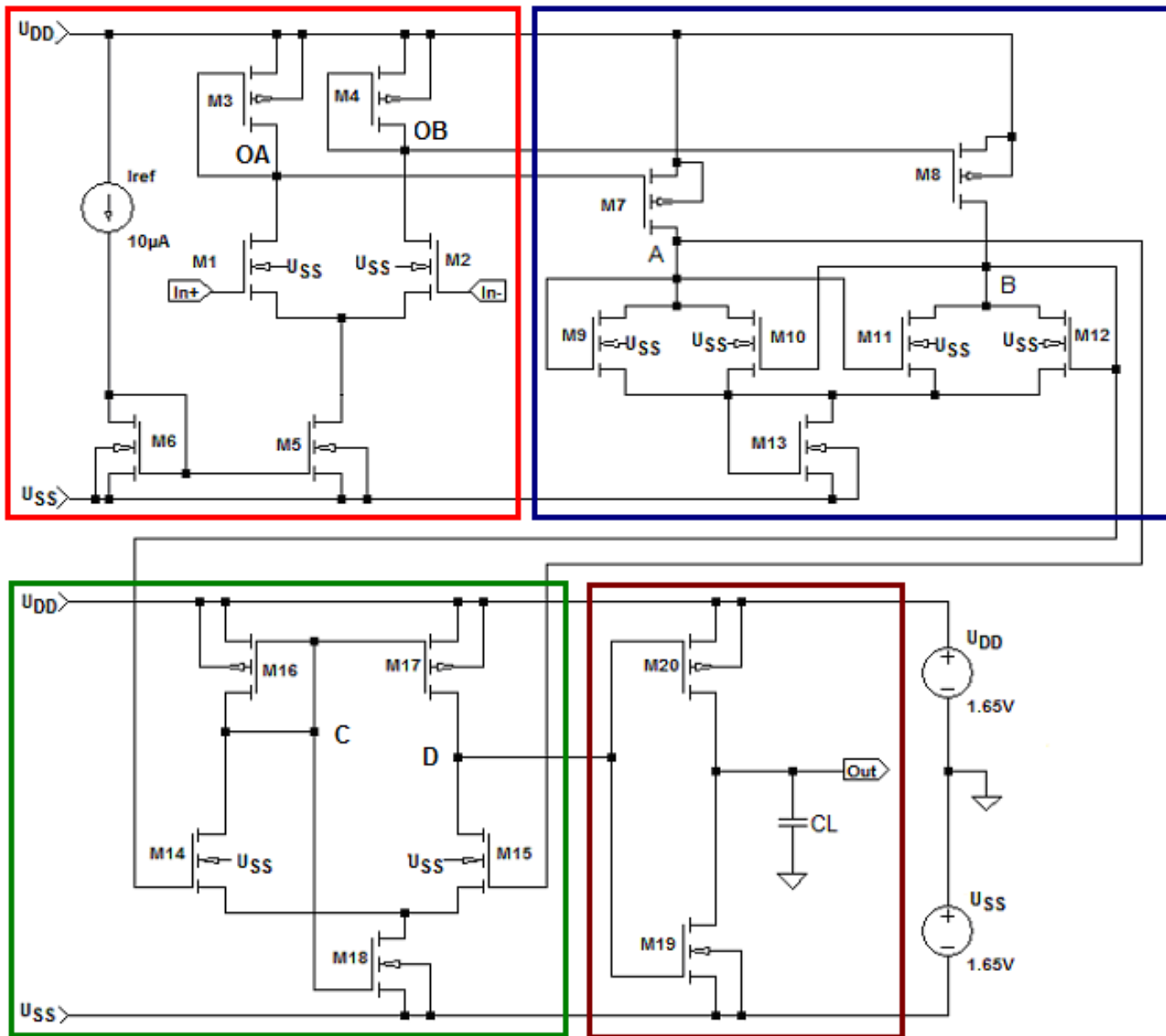
M1 ÷ M5 – предусилвател на разликата между входните сигнали

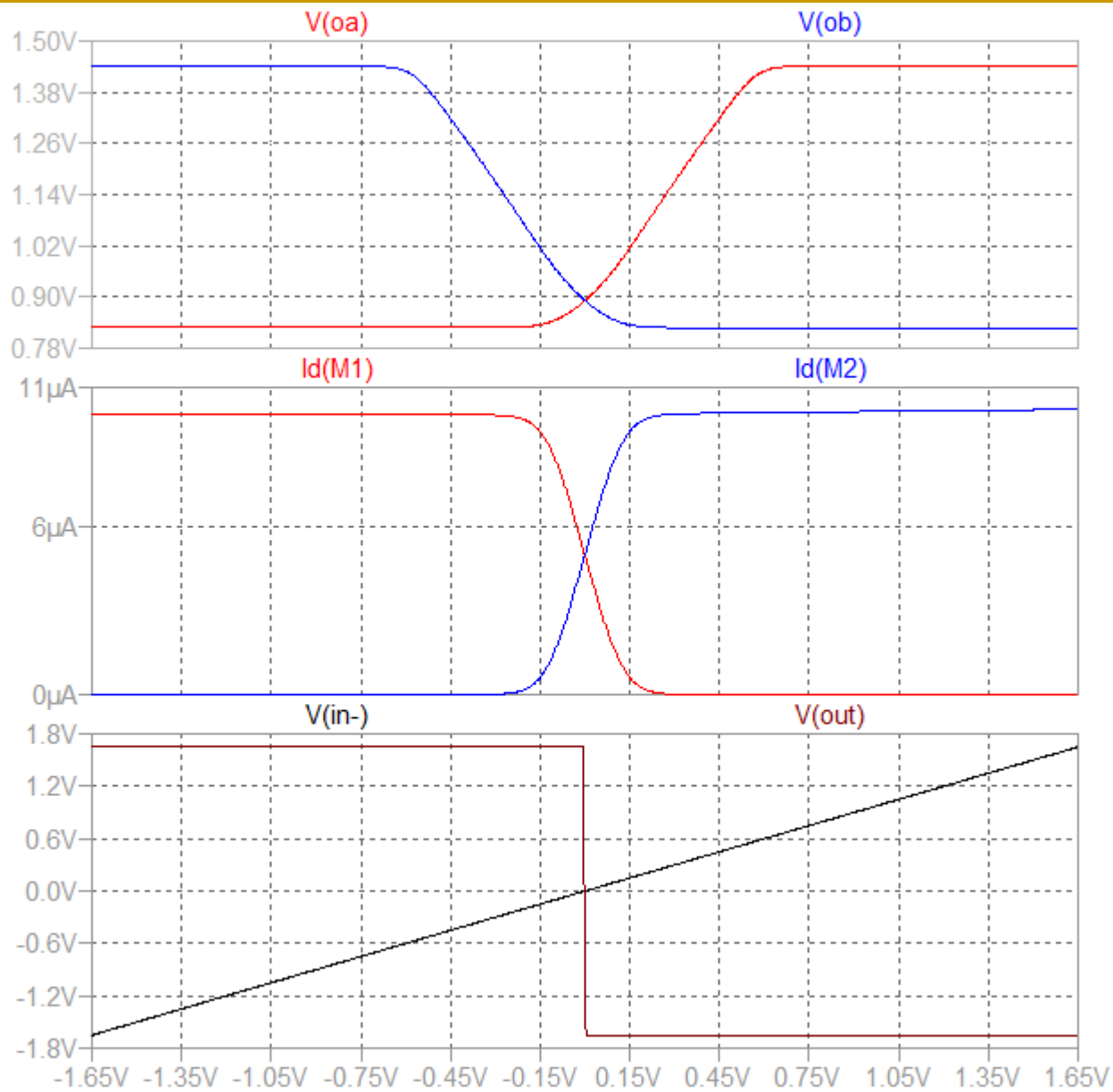
M7 ÷ M13 - превключваща схема

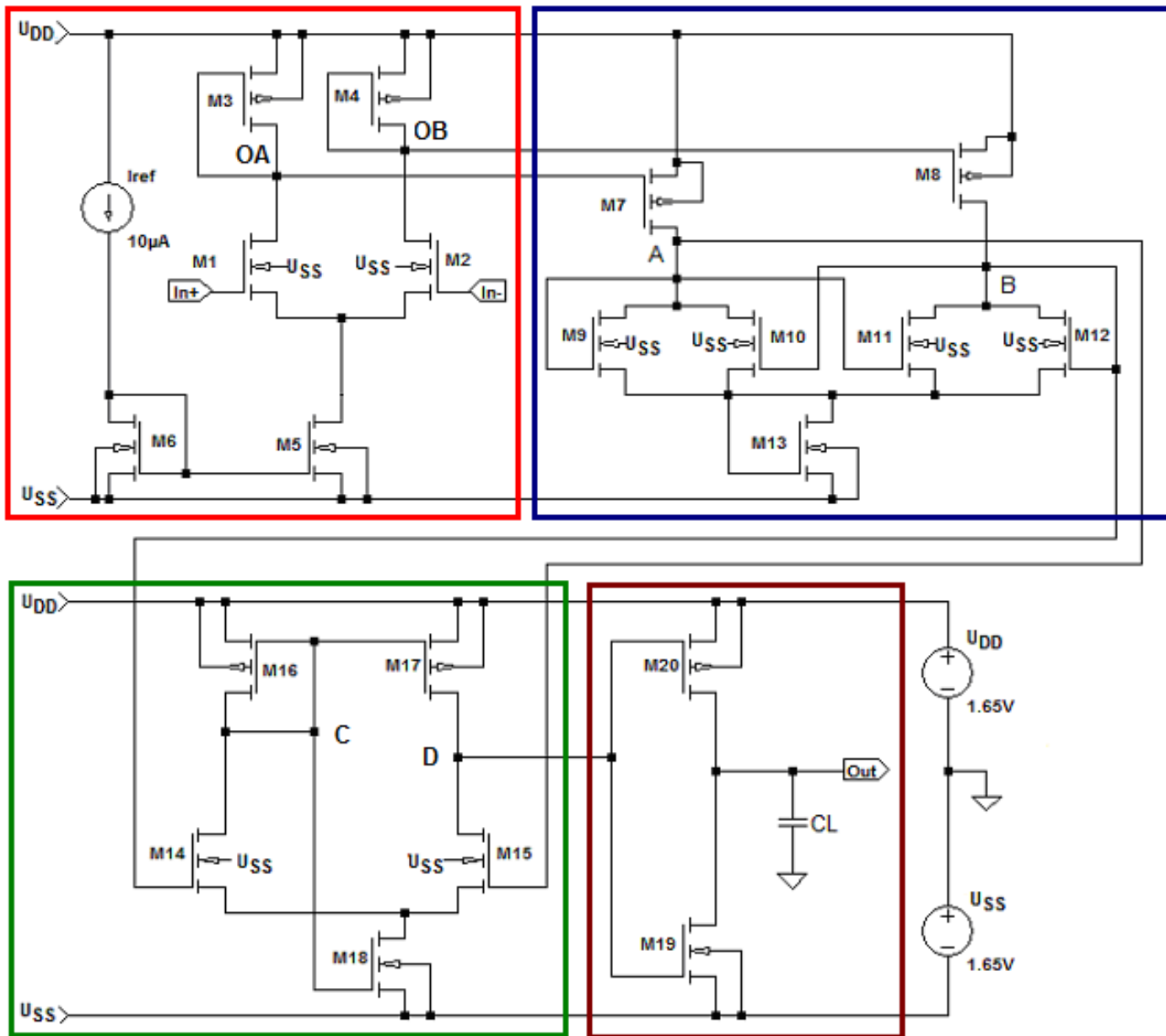
M14 ÷ M18 – преобразувател на нивото на сигнала

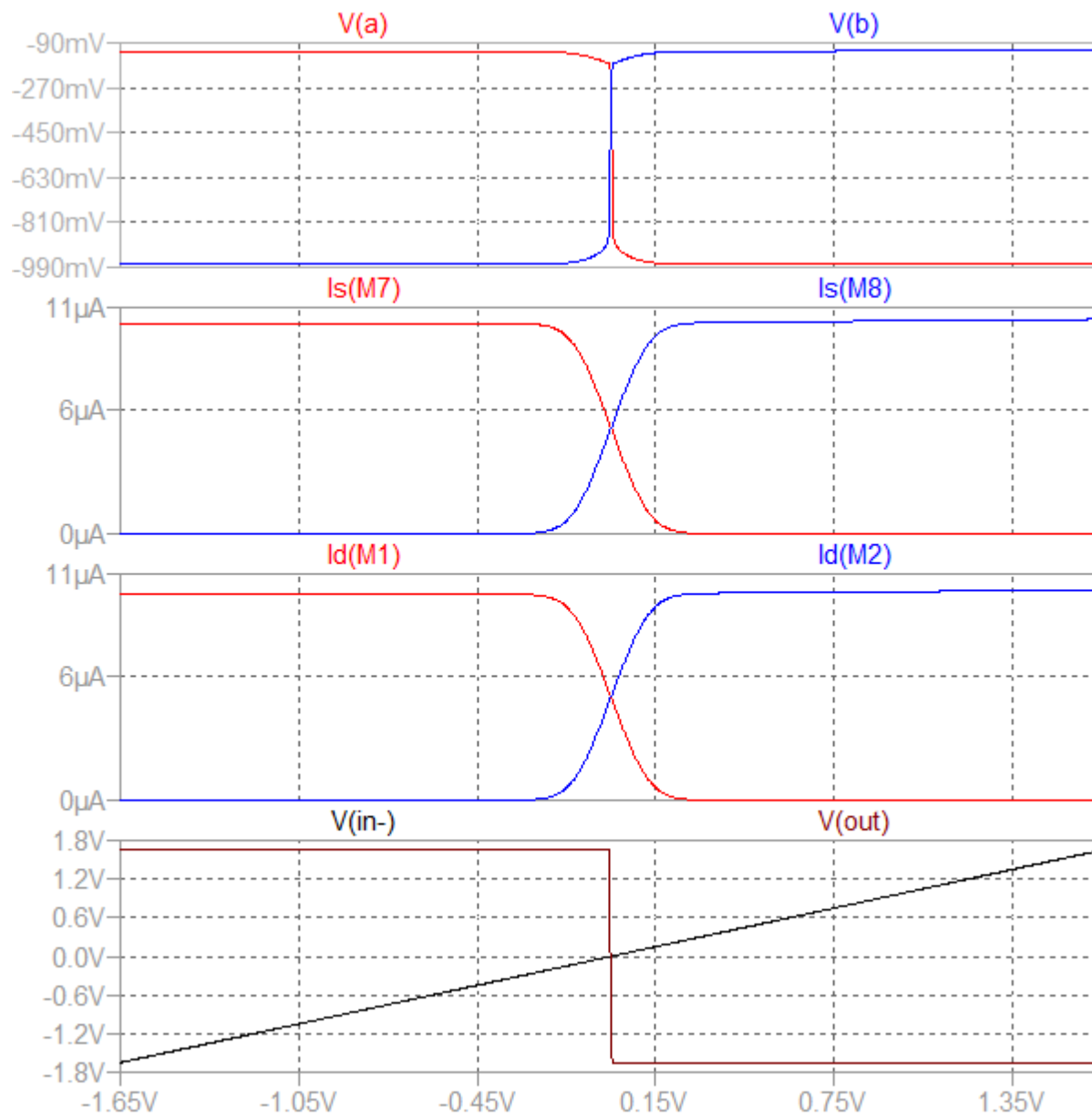
M19-M20 – изходен буфер

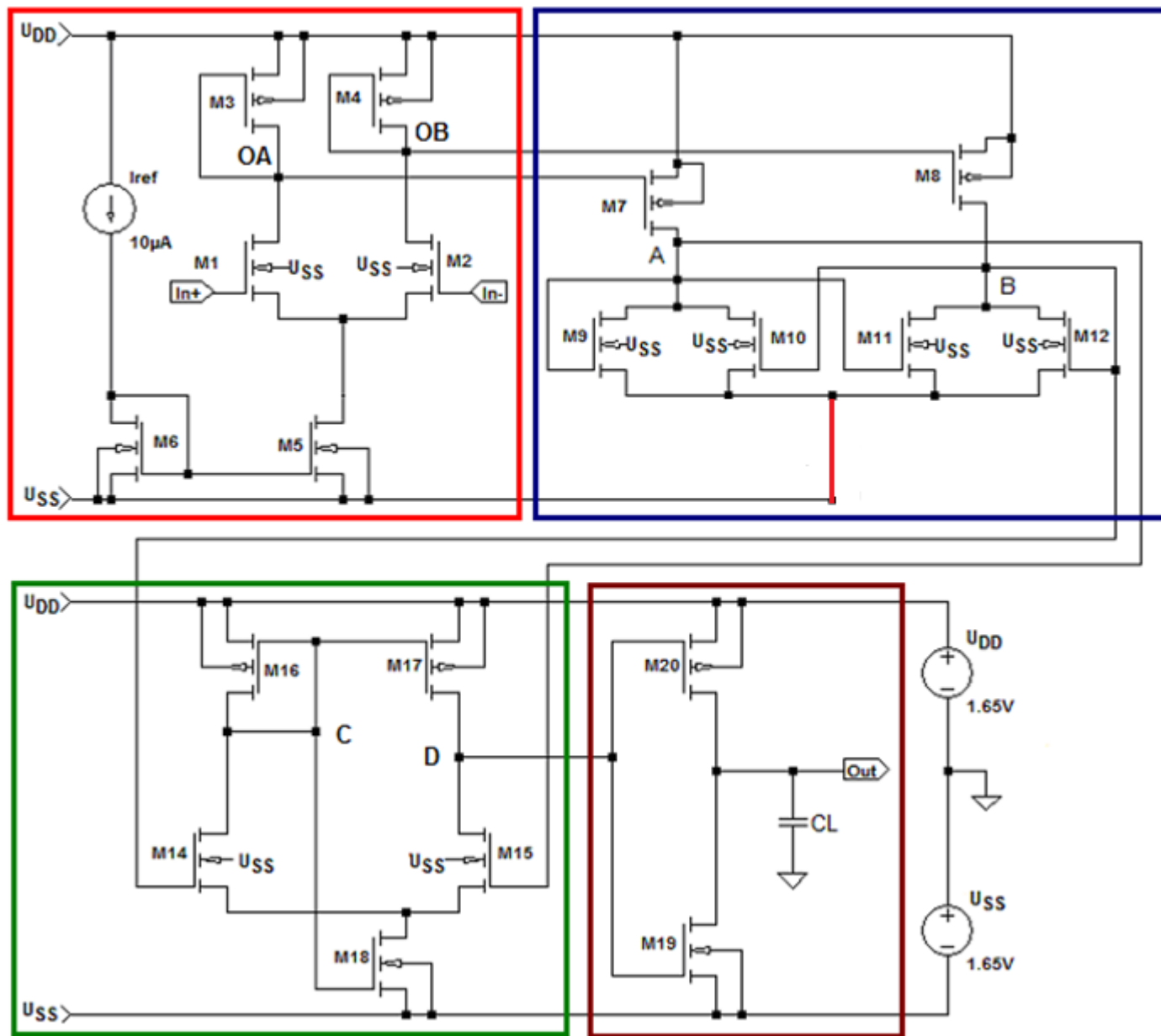

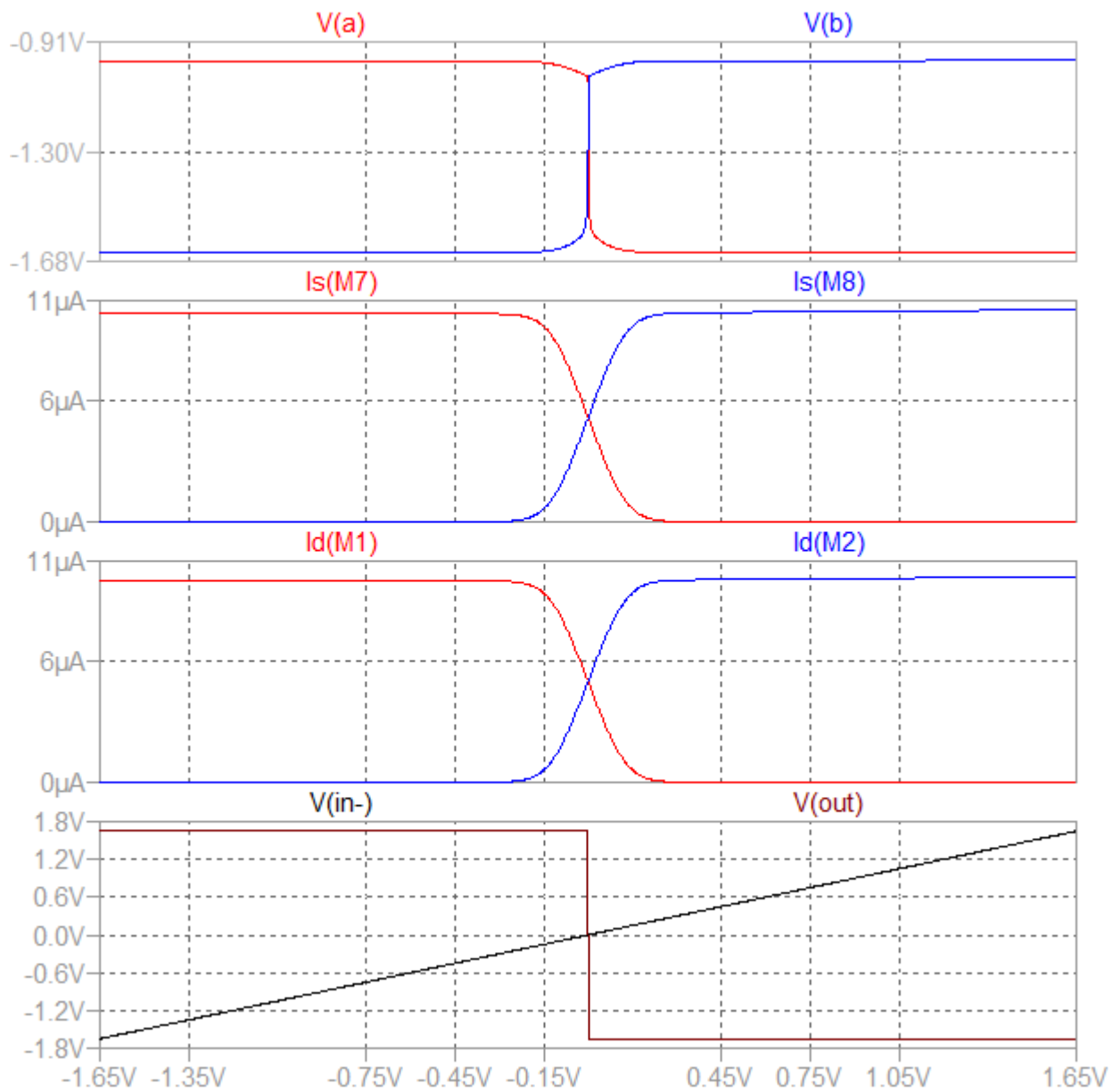

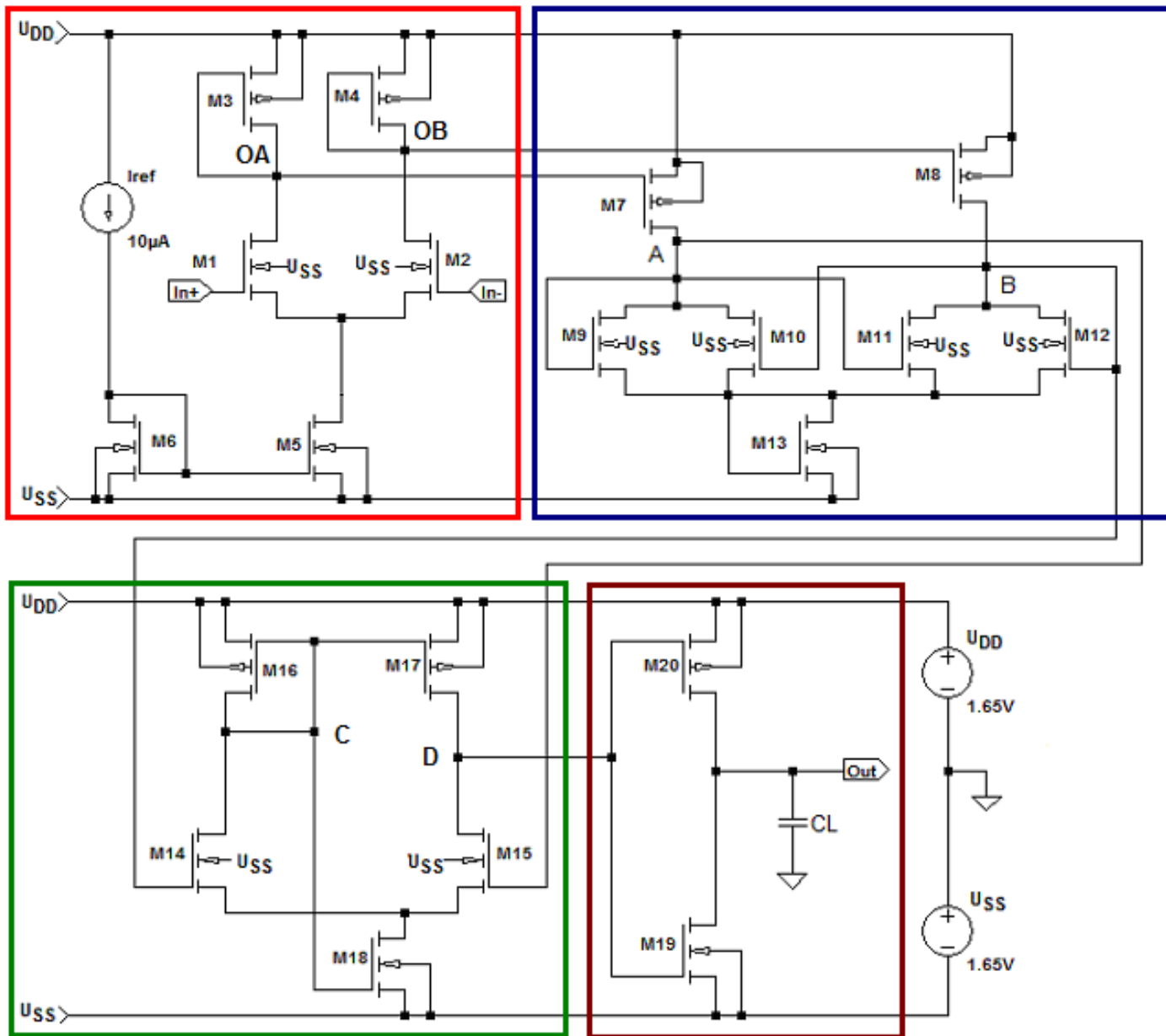

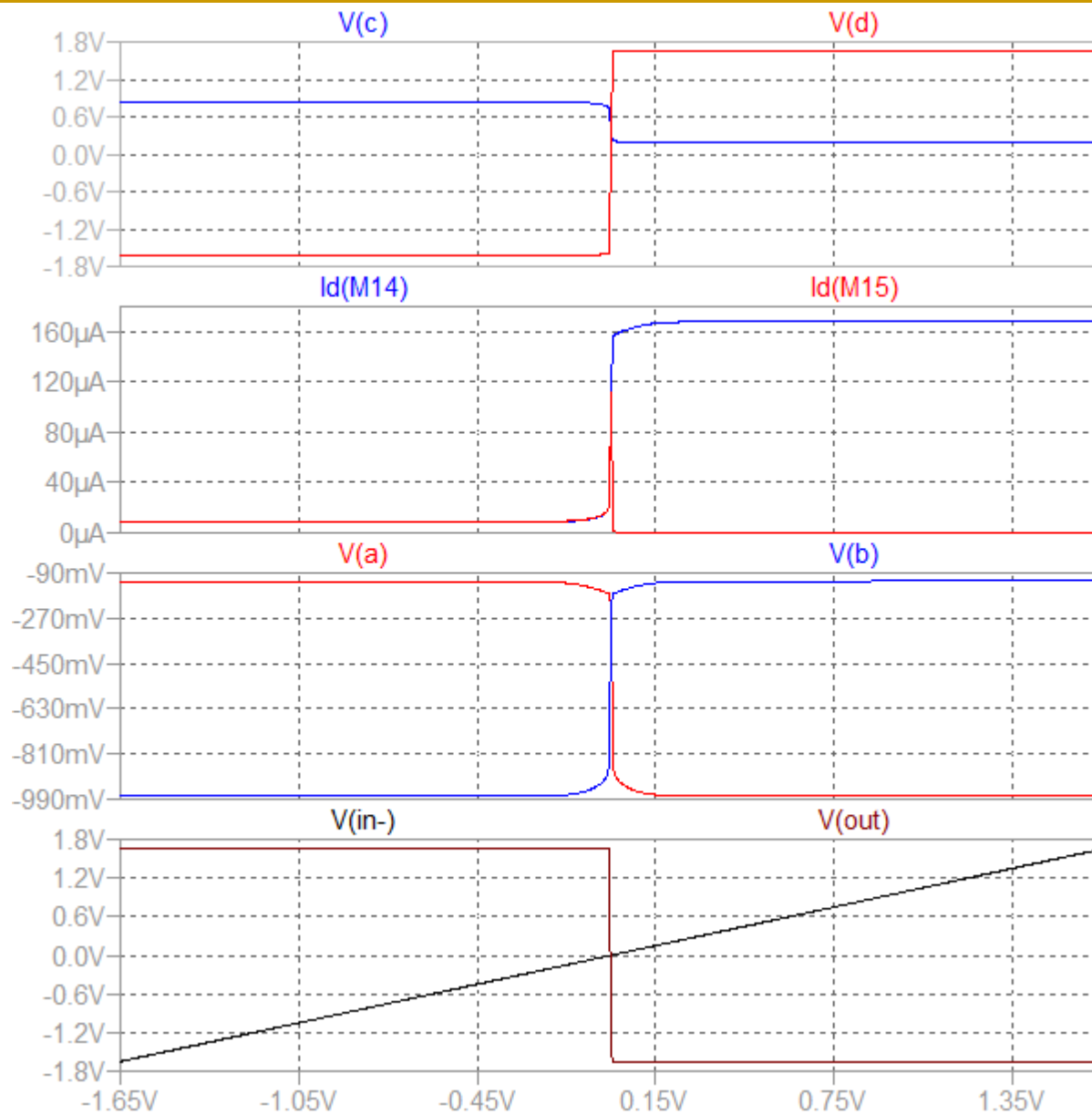

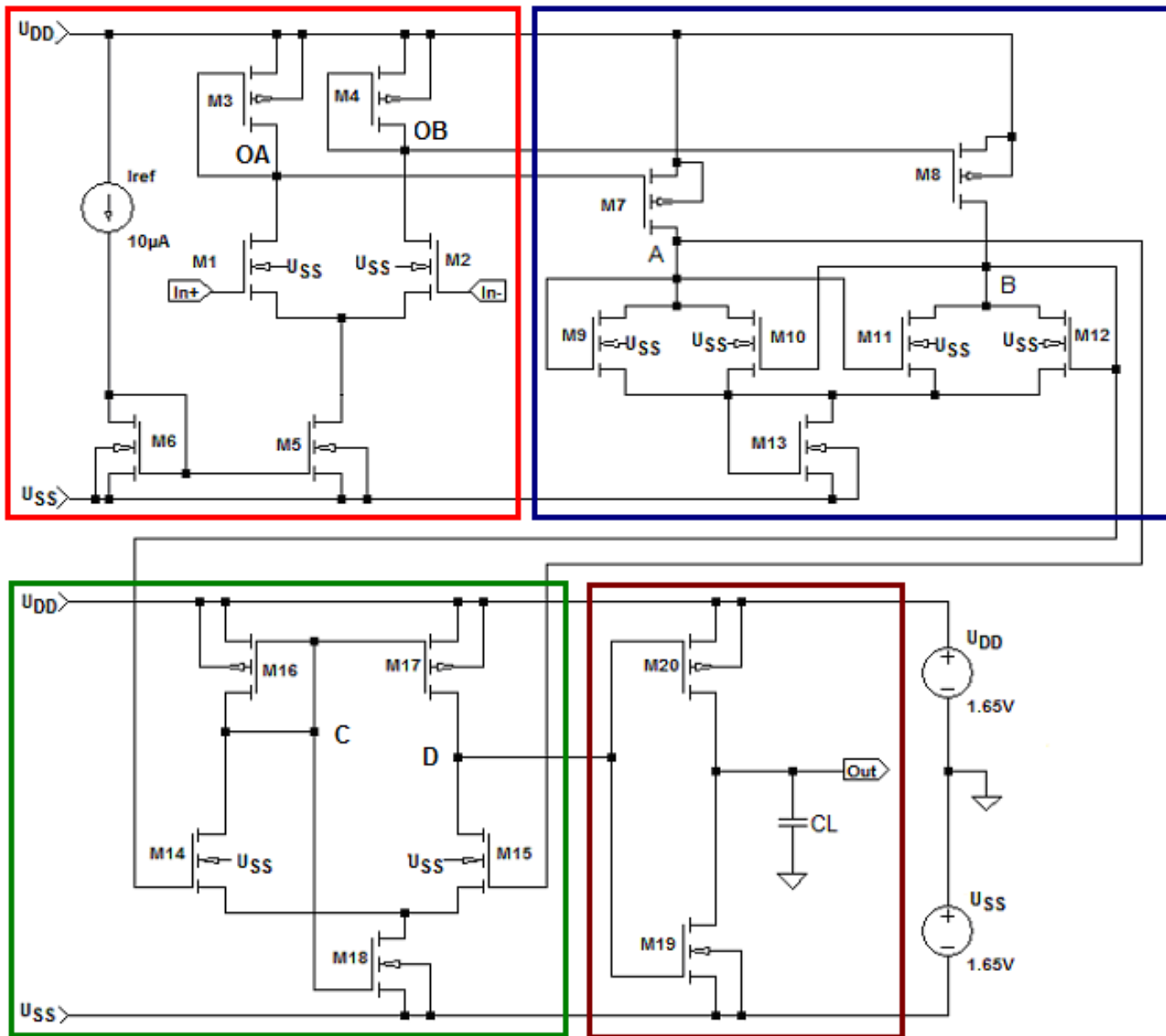

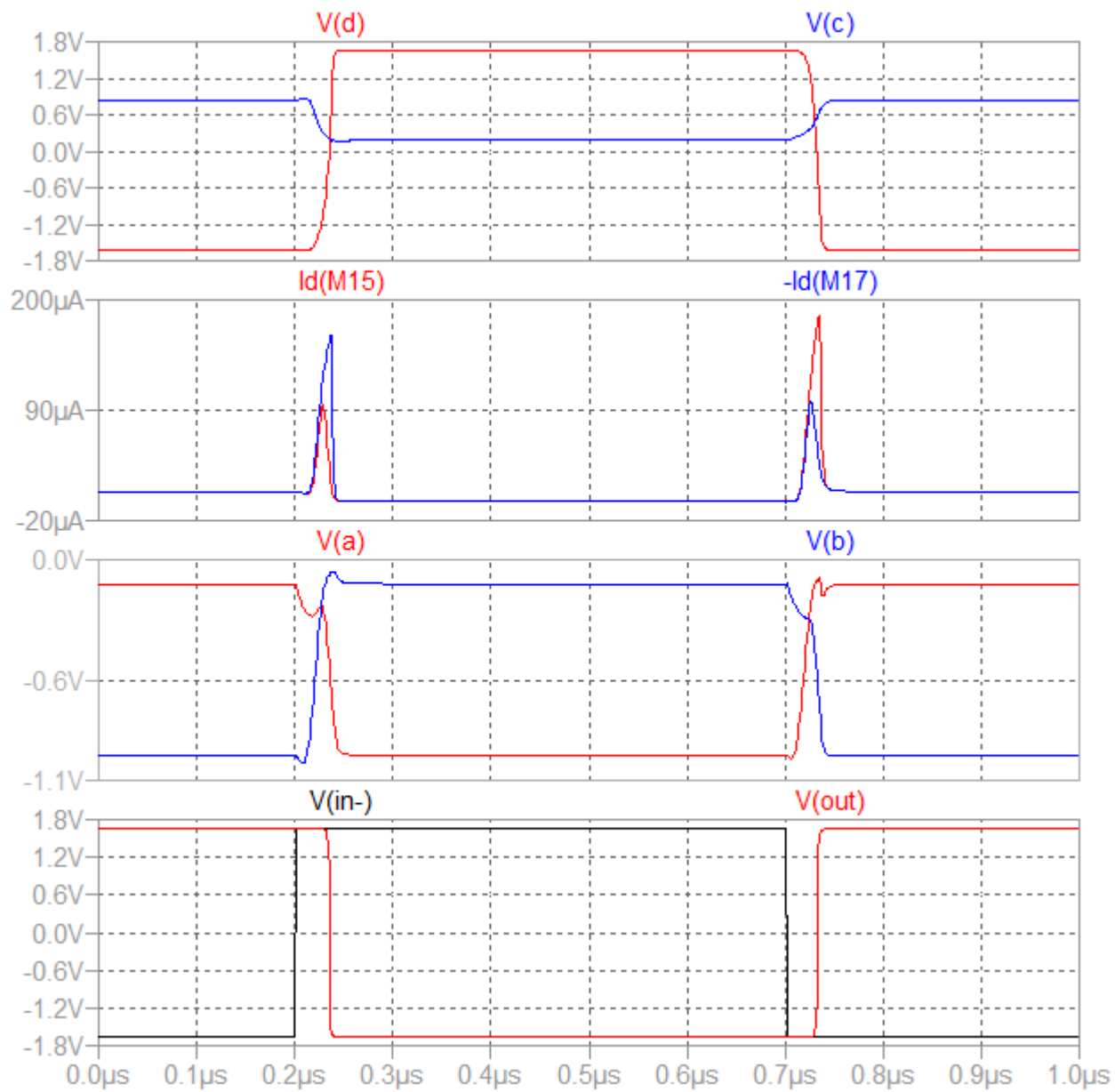

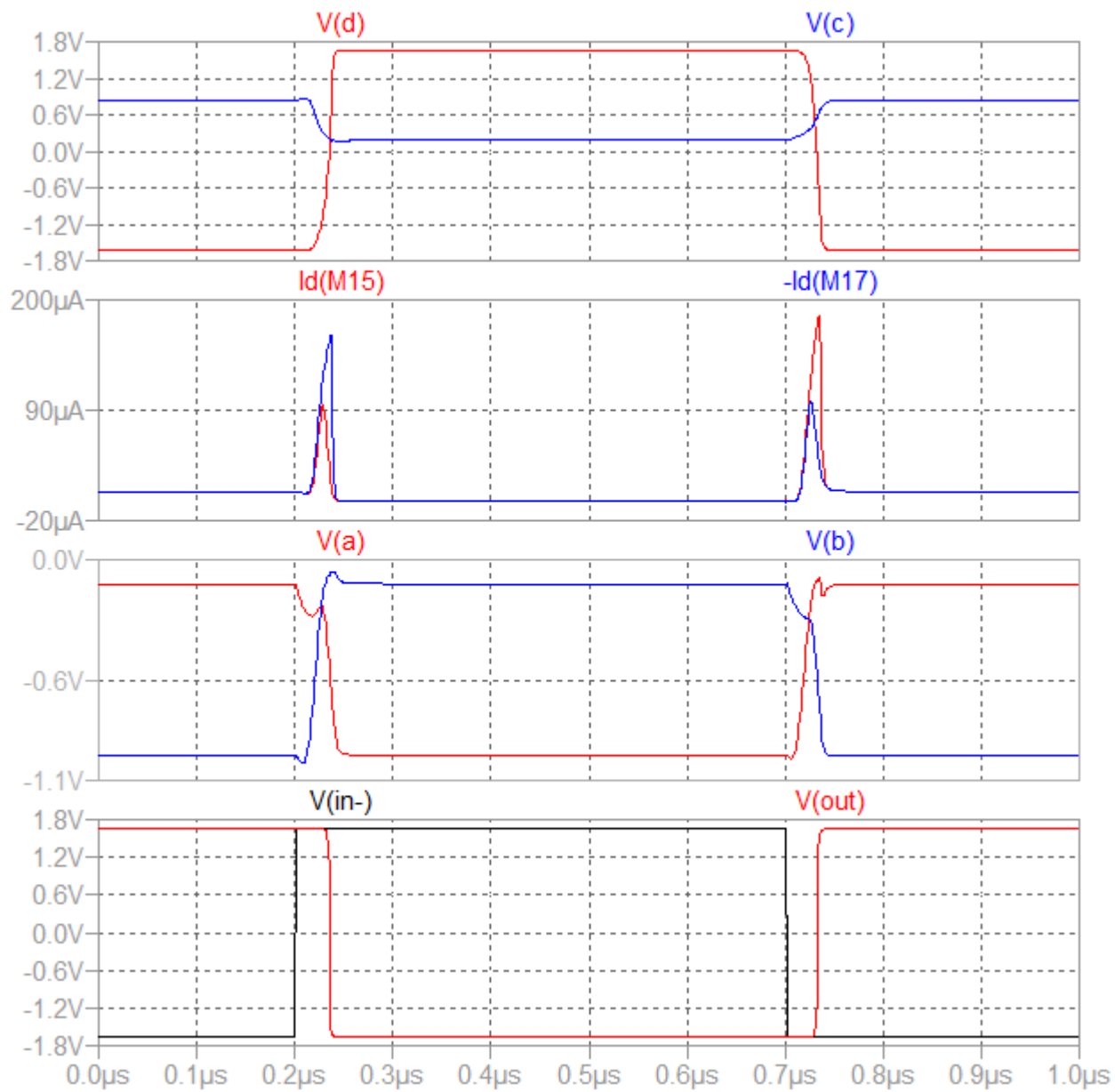

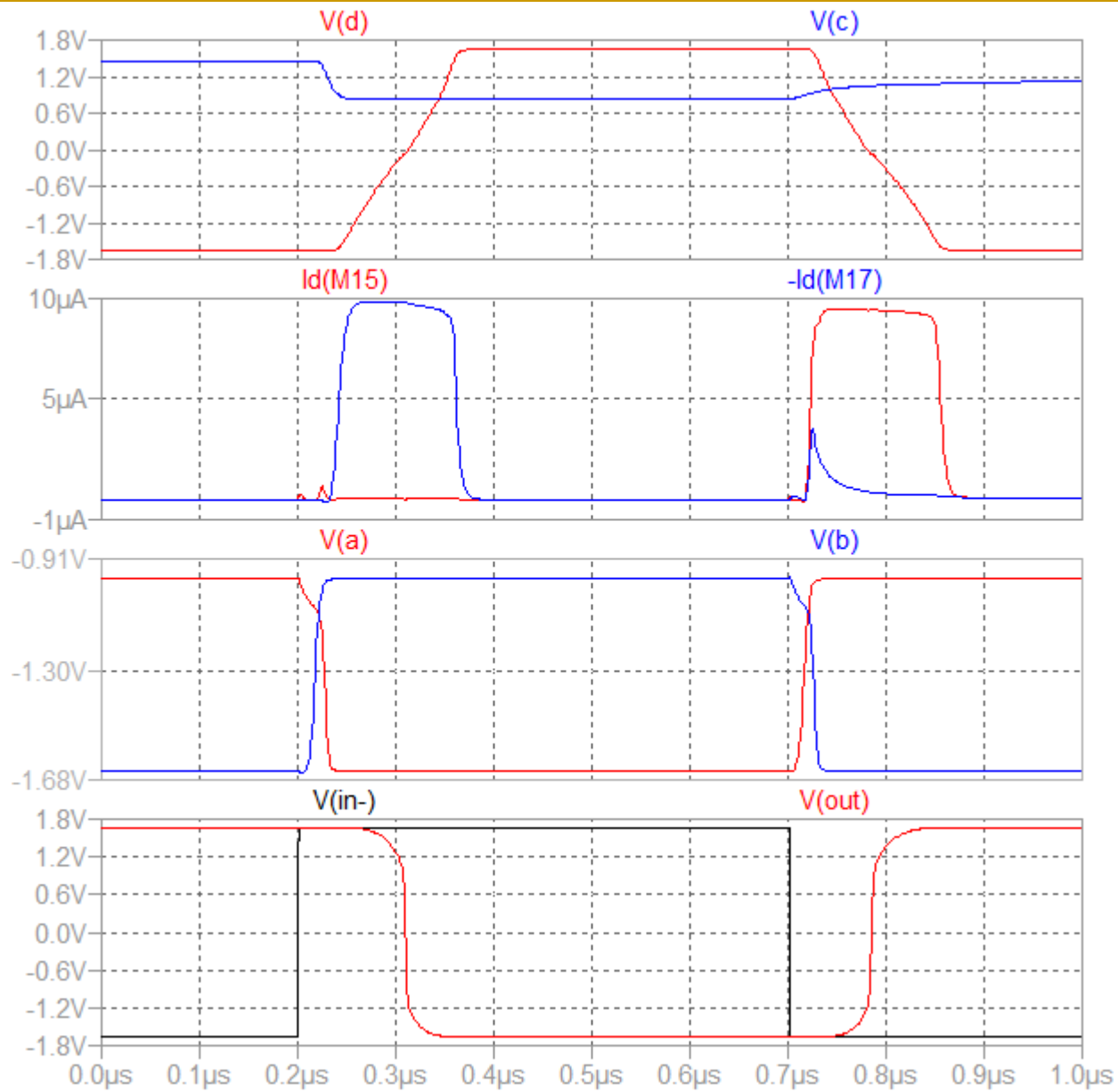

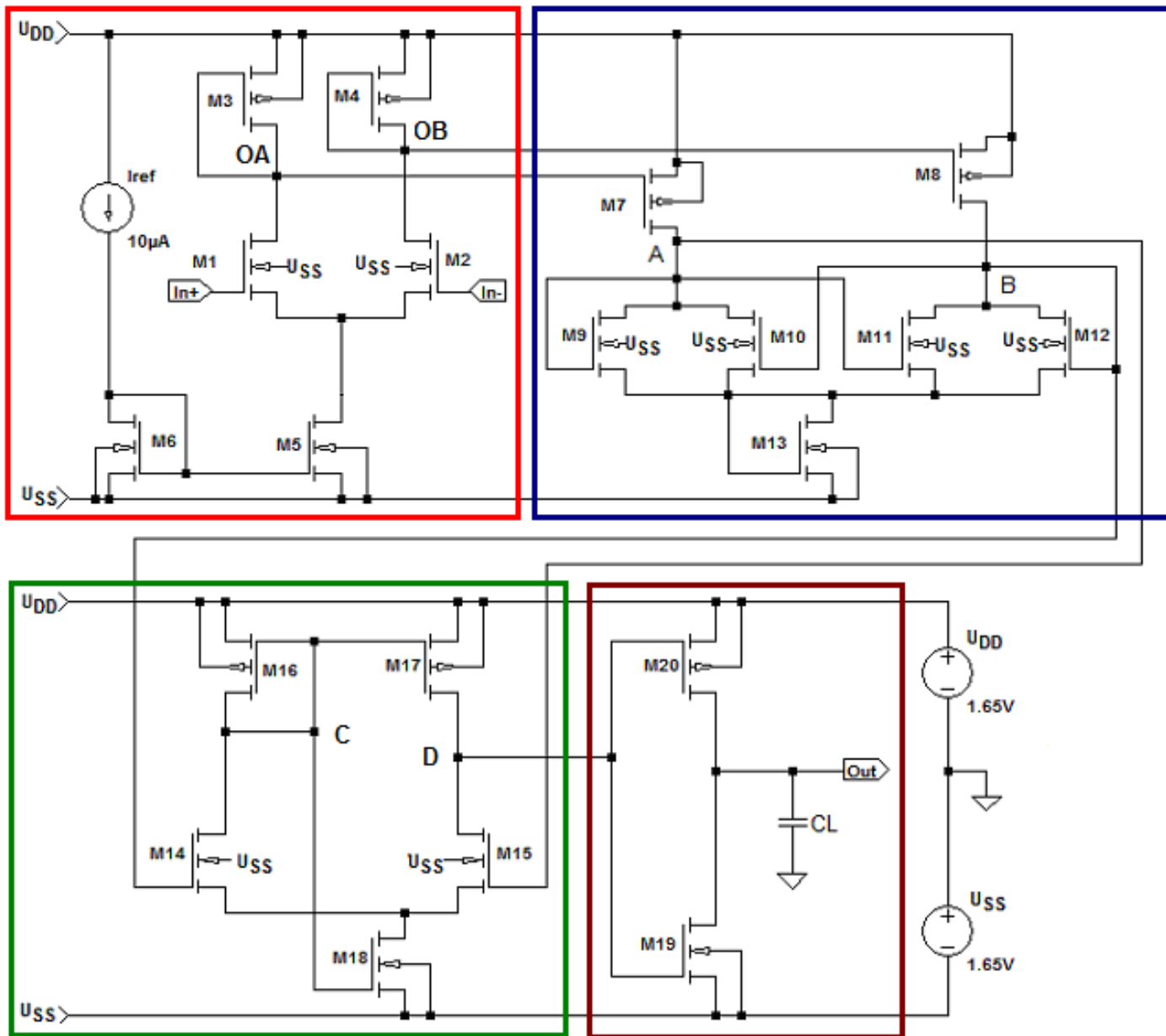

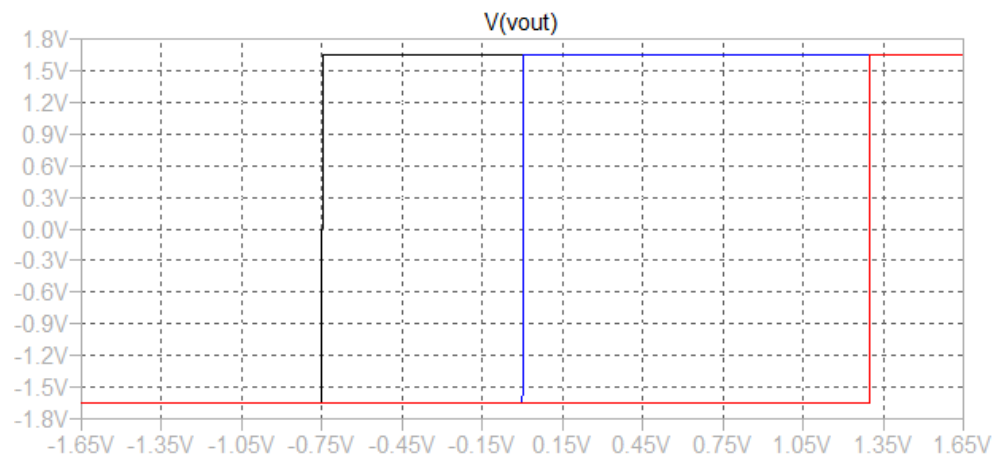
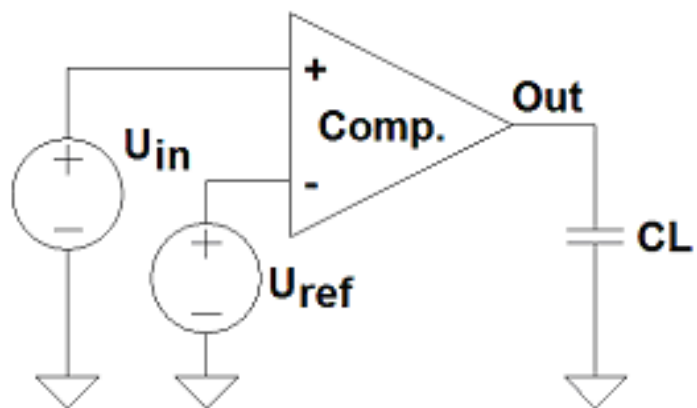
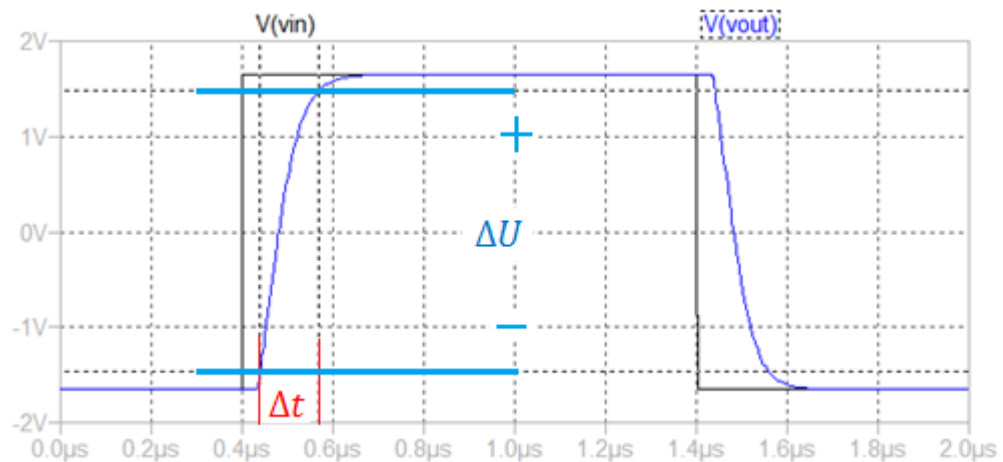
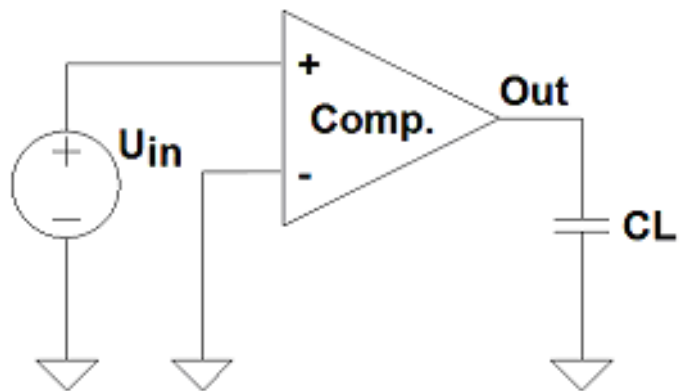

M13 - НАКЪСО

Интегрални датчици на температура

Проектиране на аналогови интегрални схеми

Емил Д. Манолов, edm@tu-sofia.bg
кат. “Електронна техника”, Технически университет - София

Температурни зависимости в полупроводниковите материали

Експоненциално нарастване на обратния ток на полупроводников p - n преход при повишаване на температурата.

Напр. при Si:

$$I_s(T_2) \approx I_s(T_1) \cdot 2^{(T_2 - T_1)/10^\circ}$$

Недостатъци:

- Поради вариациите на технологичния процес стойността на тока при дадена температура и скоростта на изменението му при промяна на температурата се различават значително при различните екземпляри;

- Изменението на обратния ток от температурата е силно нелинейно, което води до трудности при преобразуването.

Напр., ако Si диод има $I_s(20^\circ\text{C})=1\text{nA}$, то при: $I_s(50^\circ\text{C})\approx 8\text{nA}$; $I_s(80^\circ\text{C})\approx 32\text{nA}$; $I_s(110^\circ\text{C})\approx 256\text{nA}$; $I_s(140^\circ\text{C})\approx 4\mu\text{A}$.

- Стойностите на тока са много малки, което усложнява схемите за измерването им.

Температурни зависимости в полупроводниковите материали

Намаляване на напрежение то върху отпушения *p-n* преход, при повишаване на температурата.

Напр. при Si, ако токът през прехода не се променя:

$$TKU_F = \frac{dU_F}{dT} \approx - \left(\frac{1205mV - U_F}{T} + 0,26mV \right)$$

Недостатъци:

- Поради вариациите на технологичния процес има съществена разлика между напрежението на отпушения *p-n* преход, при различните екземпляри, което изисква прецизно калибриране схемите за преобразуването на напрежението в температура;
- Стойността на температурния коефициент зависи от температурата.

Температурни зависимости в полупроводниковите материали

Линейно нарастване на разликата между напрежението U_{BE} на два съседни интегрални транзистора.

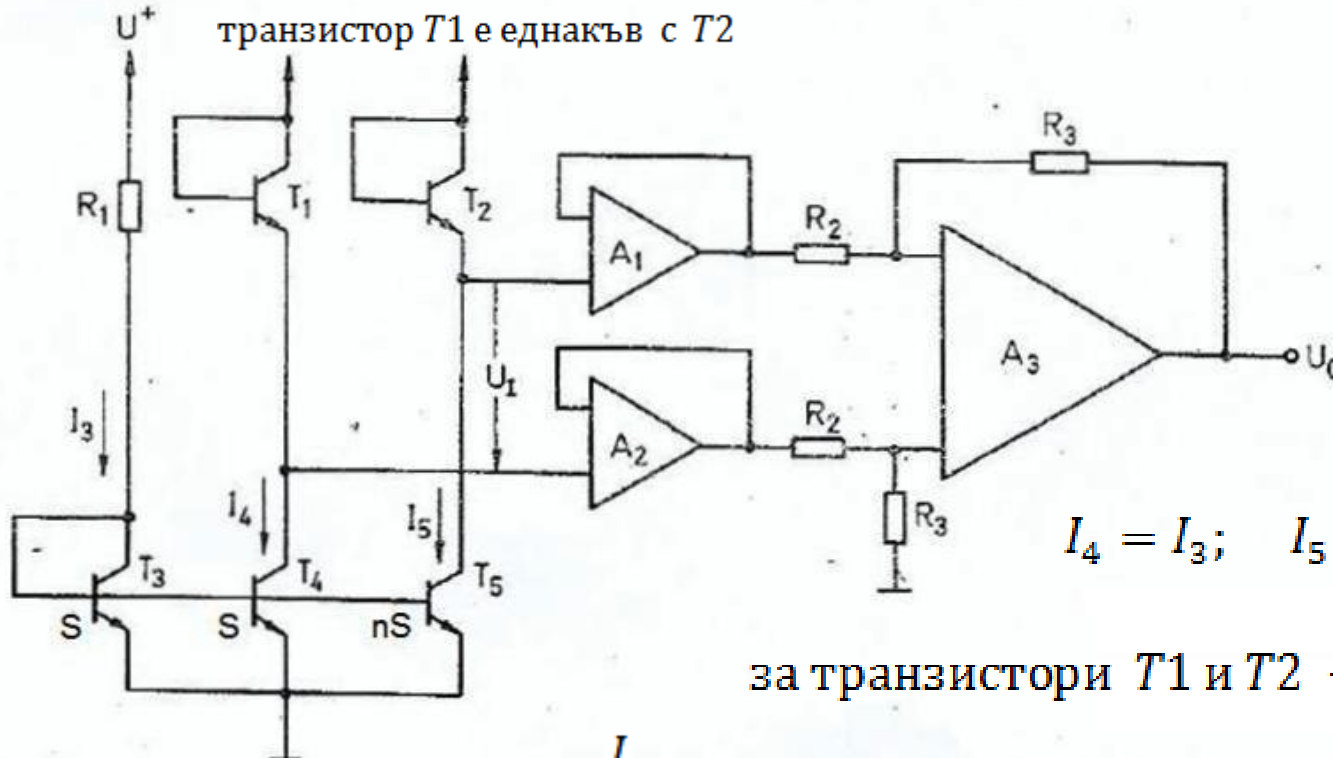
$$U_{BE1} = m\varphi_T \ln \frac{I_{E1}}{I_{S1}} = m\varphi_T \ln \frac{I_{E1}}{J \cdot S_1} \quad U_{BE2} = m\varphi_T \ln \frac{I_{E2}}{I_{S2}} = m\varphi_T \ln \frac{I_{E2}}{J \cdot S_2}$$

m – емпиричен коефициент; S_1, S_2 – площи на емитерните преходи

J – плътност на тока; $\varphi_T = \frac{kT}{q}$ – топлинен потенциал

$$\Delta U_{BE} = U_{BE1} - U_{BE2} = m\varphi_T \ln \left(\frac{I_{E1} S_2}{I_{E2} S_1} \right) = \left\{ m \frac{k}{q} \ln \left(\frac{I_{E1} S_2}{I_{E2} S_1} \right) \right\} \cdot T = A \cdot T$$

Триизводен датчик с напрежение, пропорционално на абсолютната температура

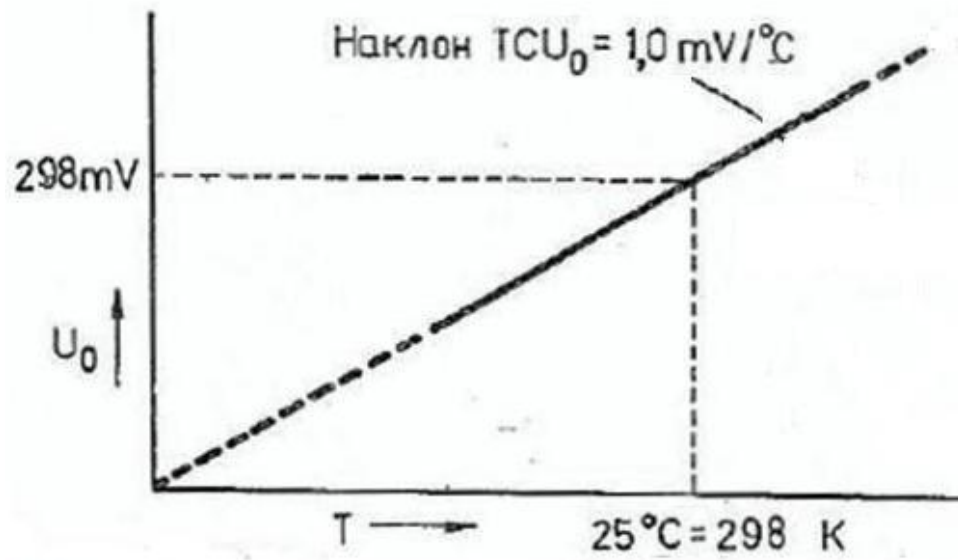

$$U^+ - U_{BE1} = U^+ - m\varphi_T \ln \frac{I_4}{J \cdot S_E}$$

$$U^+ - U_{BE2} = U^+ - m\varphi_T \ln \frac{nI_4}{J \cdot S_E}$$

$$U_I = (U^+ - U_{BE1}) - (U^+ - U_{BE2}) = m\varphi_T \ln \frac{nI_4}{J \cdot S_E} - m\varphi_T \ln \frac{I_4}{J \cdot S_E} = m\varphi_T \ln (n)$$

Триизводен датчик с напрежение, пропорционално на абсолютната температура

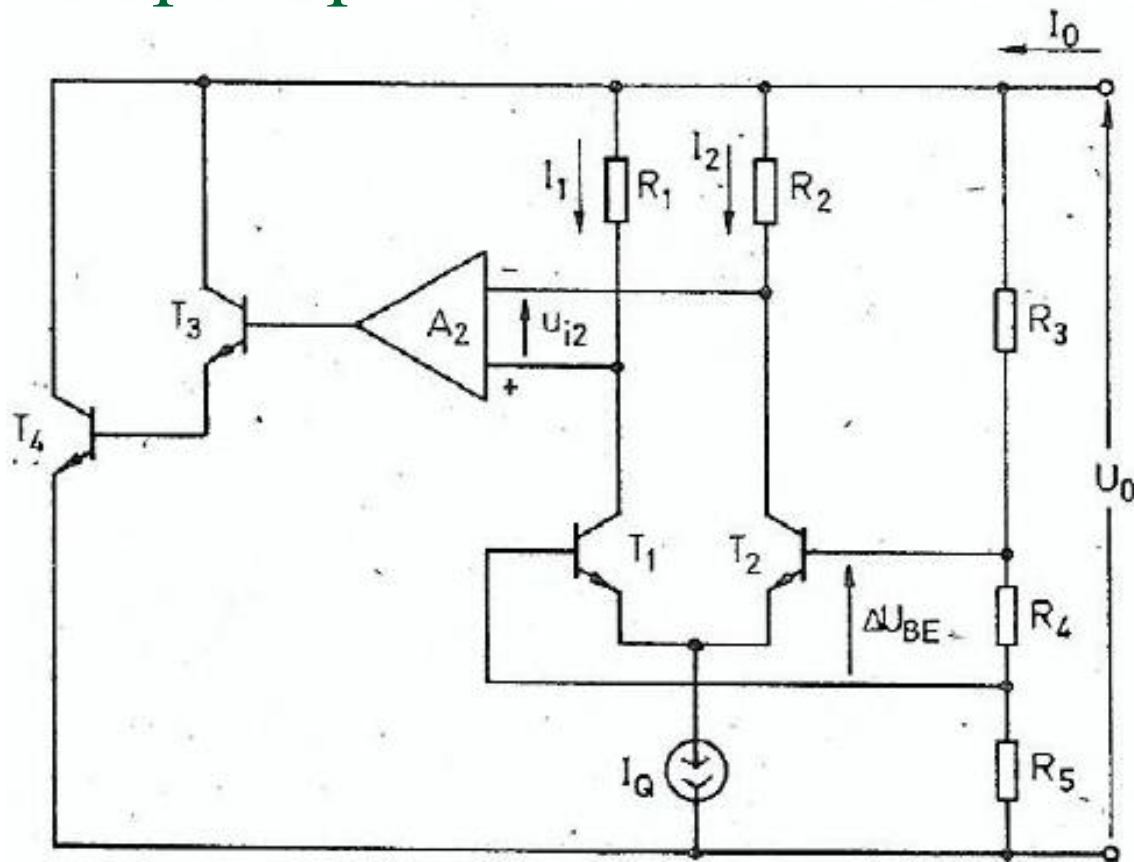

$$U_o = \frac{R_3}{R_2} U_1 = m \frac{R_3 k}{R_2 q} \ln(n) \cdot T = TCU_o \cdot T$$

$$TCU_o = \frac{dU_o}{dT} = m \frac{R_3 k}{R_2 q} \ln(n) \quad \frac{k}{q} = \frac{\varphi_T}{T} = \frac{25,8 \text{ mV}}{298} = 0,08658 \text{ mV}/^\circ\text{C}$$

Двуполюсен датчик с напрежение, пропорционално на абсолютната температура

$$A_2 \rightarrow \infty; \quad u_{i2} = 0$$

$$I_1 R_1 = I_2 R_2; \quad \frac{I_2}{I_1} = \frac{R_1}{R_2}$$

$$I_2 = I_{SE2} \exp\left(\frac{U_{BE2}}{m\varphi_T}\right)$$

$$I_1 = I_{SE1} \exp\left(\frac{U_{BE1}}{m\varphi_T}\right)$$

$$\frac{I_2}{I_1} = \exp\left(\frac{U_{BE2} - U_{BE1}}{m\varphi_T}\right) = \frac{R_1}{R_2}$$

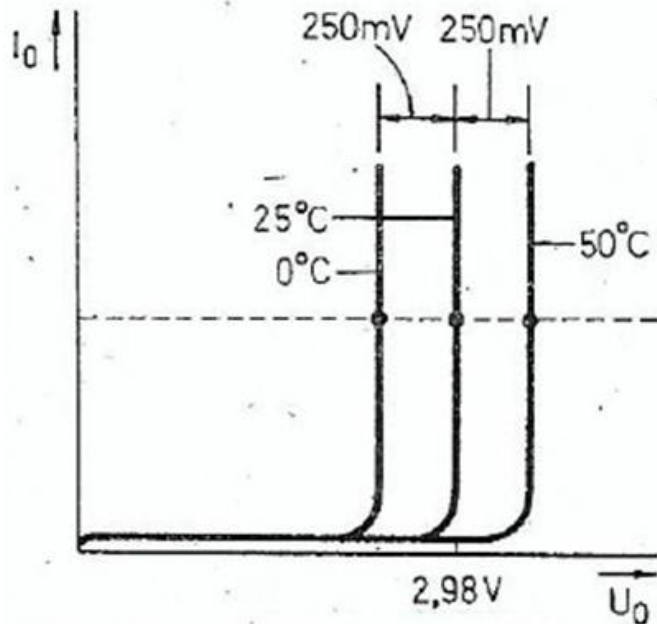
$$\Delta U_{BE} = m\varphi_T \ln\left(\frac{R_1}{R_2}\right)$$

$$\Delta U_{BE} = \frac{R_4}{R_3 + R_4 + R_5} U_o$$

$$U_o = m \frac{R_3 + R_4 + R_5}{R_4} \ln\left(\frac{R_1}{R_2}\right) \varphi_T = TCU_o \cdot T$$

$$TCU_o = m \frac{k R_3 + R_4 + R_5}{q R_4} \ln\left(\frac{R_1}{R_2}\right)$$

Двуполюсен датчик с напрежение, пропорционално на абсолютната температура

LM 135/235/335: $TCU_o = +10\text{mV}/^\circ\text{C}$;
 $U_o(25^\circ\text{C}) = 2,98\text{V}$; $r_o < 1\Omega$ при $I_o = (0,4 \div 5)\text{mA}$

$$I_o = I_{R4} + I_1 + I_2 + I_3 + I_4 \approx I_4$$

$$r_o = \frac{dU_o}{dI_o} = \frac{1}{g_o} = \frac{1}{dI_o/dU_o}$$

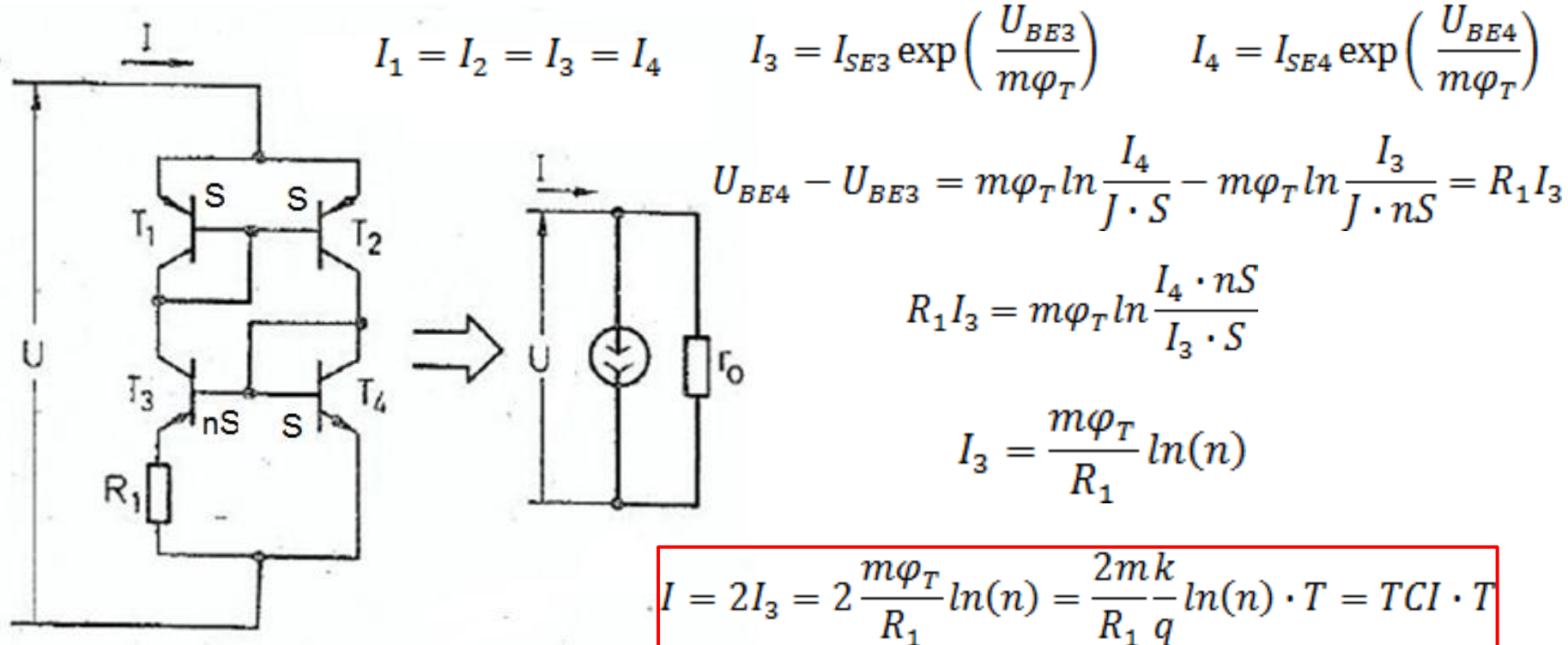
$$U_{BE3,4} = A_2 A_1 \frac{R_4}{R_3 + R_4 + R_5} U_o \approx 2U_{BE4}$$

$$U_o = 2U_{BE4} \frac{R_3 + R_4 + R_5}{R_4} \frac{1}{A_2 A_1}$$

$$\frac{dI_o}{dU_o} = A_2 A_1 \frac{R_4}{2(R_3 + R_4 + R_5)} \frac{dI_4}{dU_{BE4}} = \frac{A_2 A_1 R_4}{2(R_3 + R_4 + R_5)} \frac{I_4}{\varphi_T}$$

$$r_o \approx 2 \frac{R_3 + R_4 + R_5}{A_2 A_1 R_4} \frac{\varphi_T}{I_o}$$

Двуполусен датчик с ток, пропорционален на абсолютната температура

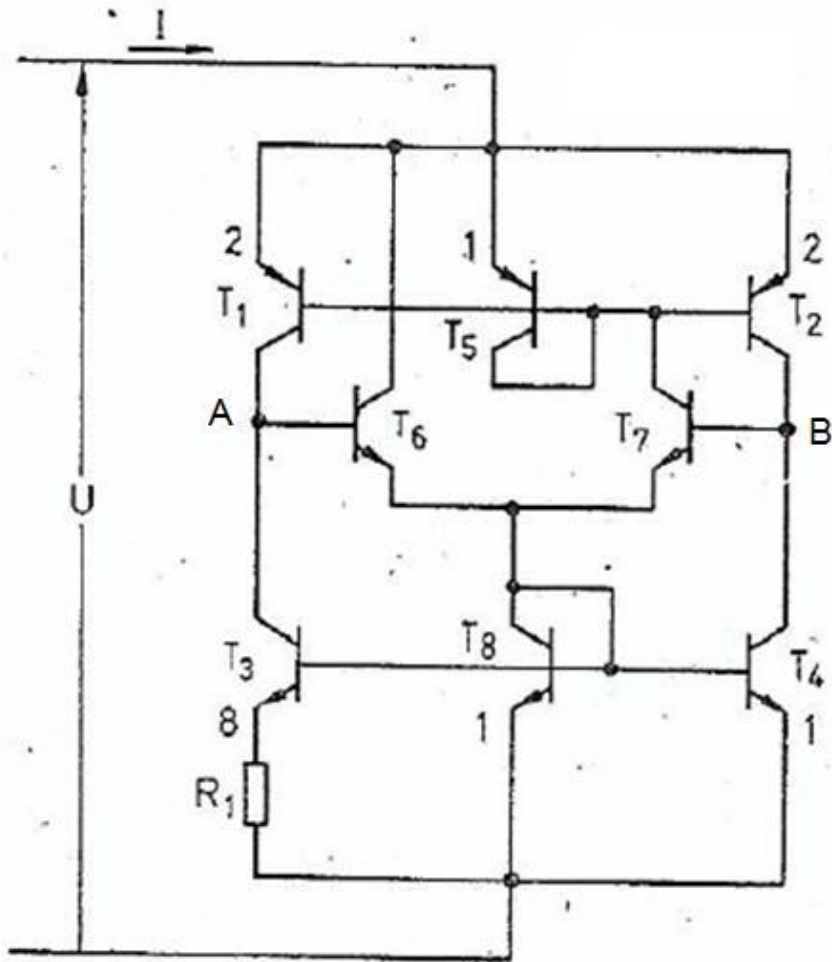

AD590 – $TCI=1\mu A/K$; $r_o > 10M\Omega$
 Напр., при $T=298K$, $I=298\mu A$

$$TCI = \frac{2mk}{R_1 q} \ln(n)$$

$$r_o \approx r_{ce2} = \frac{V_{AF2}}{I/2} = \frac{2V_{AF2}}{I}$$

Двуполюсен датчик с ток, пропорционален на абсолютната температура

Основна цел:

Изравняване на напрежението в т.А и т.В за да се избегне влиянието на ефекта на Ерли.

$$I'_c = I_c \left(1 + \frac{U_{CE}}{V_{AF}} \right)$$

Постига се чрез добавянето на ДУ Т6-Т7-Т8.

$$I_1 = I_2 = I_3 = I_4; \quad I_3 = \frac{m\varphi_T}{R_1} \ln 8$$

$$I = I_1 + I_2 + I_8 = 3I_3$$

$$I = \frac{3mk}{R_1 q} \ln 8 \cdot T = TCI \cdot T$$

$$TCI = \frac{3mk}{R_1 q} \ln 8$$

БЛАГОДАРЯ!